

Valerie Wolf Gang

»Ko bo svet temo pregnal«

Sinjemoder tovornjak mi je že zjutraj zaprl pot s prepolnega blokovskega parkirišča, kjer se vsak dan bojujemo za prosta mesta. Mudilo se mi je na službeno pot na drugi konec Slovenije, in ker naš javni prevoz žal ne omogoča dobrih povezav, sem spet osedlala svojo rdečo mašino. Želela sem čim prej na pot, saj sem imela dobro pripravljen terminski okvir vožnje: najprej bencinska črpalka, pot, (pre)glasna jakost radia, nekaj solo utrinkov petja, nato pa še kavica na cilju in WC pred začetkom novih načrtovanih projektov. Vse to je bilo na programu, vendar je sinji tovornjak še kar blokiral začetek odprave. Moja avtomobilska hupa je počasi nehala zganjati hrup in nestrpno sem se odpravila v iskanje lastnika tovornjaka. Po nekaj minutah neuspešnega iskanja se je tovornjaku približalo več ljudi, ki so ga odprli in začeli vanj nalagati velike težke škatle. Ni mi bilo čisto jasno, kaj se dogaja, a sem kmalu dobila odgovor: »Nalagamo hrano za Ukrajino, čez eno uro startamo proti meji! Pomagate?«

Moje roke so postale polne, po hrbtu so mi kmalu začele teči potne kaplje, glava pa je za trenutek ostala prazna, kot da se je v njej naredil močan vakuum. V tišini smo si podajali škatle, in šele ko se je zadnja kovinska prečka na tovornjaku zaprla, sem ugotovila, da zamujam na sestanek, misli pa so se aktivirale šele, ko sem na bencinski postaji na blagajni spet razmišljala o tem, ali bo čez nekaj dni sploh še dovolj goriva, da se bom lahko vrnila. »Vrniti se, ali oditi drugam?« To je verjetno misel, ki trenutno marsikomu roji po glavi na tem našem norem temačnem planetu, ki se nenehno vrti v krogih nespoštovanja, sovraštva do drugih, nerazumevanja in ponavljanja zgodovine.

V filmu **Lili Marleen** (1981, Rainer Werner Fassbinder) nas skozi melodramatično zgodbo poboža znana melodija, ki je pred desetletji po radijskih valovih objemala obe strani druge svetovne vojne. Misel na to se mi zdi fikcija, a aktualno dogajanje v naši neposredni bližini mi počasi piha za ovratnik hladen piš, ki buri mojo domišljijo in si želi, da so vse skupaj le temačne sanje, iz katerih se bom kmalu prebudila. Kot avtorica in transdisciplinarna umetniška raziskovalka sem se v umetniški praksi srečevala s številnimi tematikami, narodi, kulturami in posamezniki, ki so mi pripovedovali o svoji preteklosti, o svojih izkušnjah, življenjskih zgodbah, različnih neverjetnih usodah in pričevanjih. Pogosto so bili (vsaj deloma) zaznamovani s posledicami vojne ali drugih težkih preizkušenj, in te so se mi vedno zdele kot nekakšna oddaljena fikcija, ki se ne bo nikoli več ponovila.

Skozi svoje delo sem se naučila osebno distancirati od težkih tematik in se osredotočiti na njihovo analizo, dokumentiranje in reinterpretacijo. Tako so zgodbe in izkušnje za vedno ostale zapisane, hkrati pa tudi posredovane javnosti, saj menim, da se lahko iz preteklosti marsikaj naučimo, predvsem pa kot civilizacija, sodobna družba napredujemo in si dopustimo, da preženemo temo s tega planeta ter stremimo k svetu, kjer nam bo vsem prijetno. Ker sem tudi sama samo človek, ki je poln čustev, podzavestnih vzgibov in reakcij, pa si seveda dopuščam, da tudi jaz čutim in si dajem čas, da razumem in sprocesiram vse, kar srečam na svoji življenjski poti.

Sedanost je najtežje obdobje življenja, pravijo. Misel na preteklost in prihodnost se prepletata v glavi in ustvarjata dodaten pritisk, ki ga marsikdo začuti v obliki tesnobe. Življenje s tesnobo je izjemno zahtevno in nas lahko omejuje pri vsakdajšnjih odločitvah, zato moramo delati na tem, da jo vsako minuto znova premagujemo, hkrati pa smo nežni do sebe in si pustimo čutiti, razmišljati in najti načine, kako premagati neskončen cikel misli, ki nas hitro lahko zvabi v past vračanja na isto točko in nezmožnost bivanja v sedanosti.

Upam, da nas lahko pesem iz preteklosti predrami in nas v nežnem ritmu popelje do misli, da lahko premagamo lastne neprijetne misli o drugih in si lahko, ne glede na razlike, vedno stojimo ob strani, si pomagamo, se spoštujemo in poleg tega dopuščamo tudi drugim, da s svojimi različnimi pogledi na sedanost sobivajo skupaj z nami. Pustimo si živeti, prižgimo laterne in upajmo, da bodo kmalu pregnale mračnost z našega planeta, kjer bo prostor predvsem za svetlo in prijetno prihodnost raznolike družbene strukture.

**»Vrniti se, ali oditi drugam?«
To je verjetno misel, ki trenutno
marsikomu roji po glavi na tem
našem norem temačnem planetu,
ki se nenehno vrti v krogih nespo-
štovanja, sovraštva do drugih,
nerazumevanja in ponavljanja
zgodovine.**

Lili Marlen

Tamkaj pred kasarno poleg glavnih vrat,
stala je laterna, ki je tam še od takrat.
Pod njeno žolto tam lučjo,
prijel te bom, spet za roko
kot že, Lili Marlen, kot že, Lili Marlen

Tam je majhen svet samo za naju dva,
kjer se tvoja senca z mojo poigra.
In vsi ljudje naj vidijo,
da to je najino slovo,
s teboj, Lili Marlen

Tvoj korak samotno odmeva v temo
mojega že dolgo ni več pod lučjo.
In ko bo svet temo pregnal,
le kdo bo pod laterno stal,
s teboj, Lili Marlen
s teboj, Lili Marlen

V vetru nad grobovi, ki hlipa za vse nas,
sliši se kot v sanjah tvoj ljubeči glas.
In ko bo svet meglo pregnal,
bom spet tam pod laterno stal,
s teboj, Lili Marlen
s teboj, Lili Marlen

Hans Leip | Vlado Kreslin



Valerie Wolf Gang

Triptih, Vol. 3: »Ko bo svet temo pregnal«

35-mm film, april 2022

01 Preveč je stvari, o katerih moramo vsak dan razmišljati, preveč novih stvari, ki se jih moramo naučiti.



Valerie Wolf Gang

Triptih, Vol. 3: »Ko bo svet temo pregnal«

35-mm film, april 2022

02 Nekatere stvari so pozabljene,
nekatero izginejo, nekatere umrejo.



Valerie Wolf Gang

Triptih, Vol. 3: »Ko bo svet temo pregnal«

35-mm film, april 2022

03 Kaj se zgodi, ko sezujemo
spomine in odkorakamo ranljivi
in bosu naprej v prihodnost?